

Jongeren en natuur

Derk Jan Stobbelaar, Tim Endeveld, José Meijer, Arjen Buijs, Birgit Eland, Riyan van den Born, Marjolein Kloek, Paul Roncken, Florian Francken

NWA startimpuls route de Veerkrachtige Samenleving

Doelen project

- Onderzoeken welke instrumenten van groene instituties een bijdragen kunnen leveren aan het versterken van ecologisch burgerschap bij jongeren.
- Het doen van aanbevelingen aan groene instituties ter verbetering van deze instrumenten.

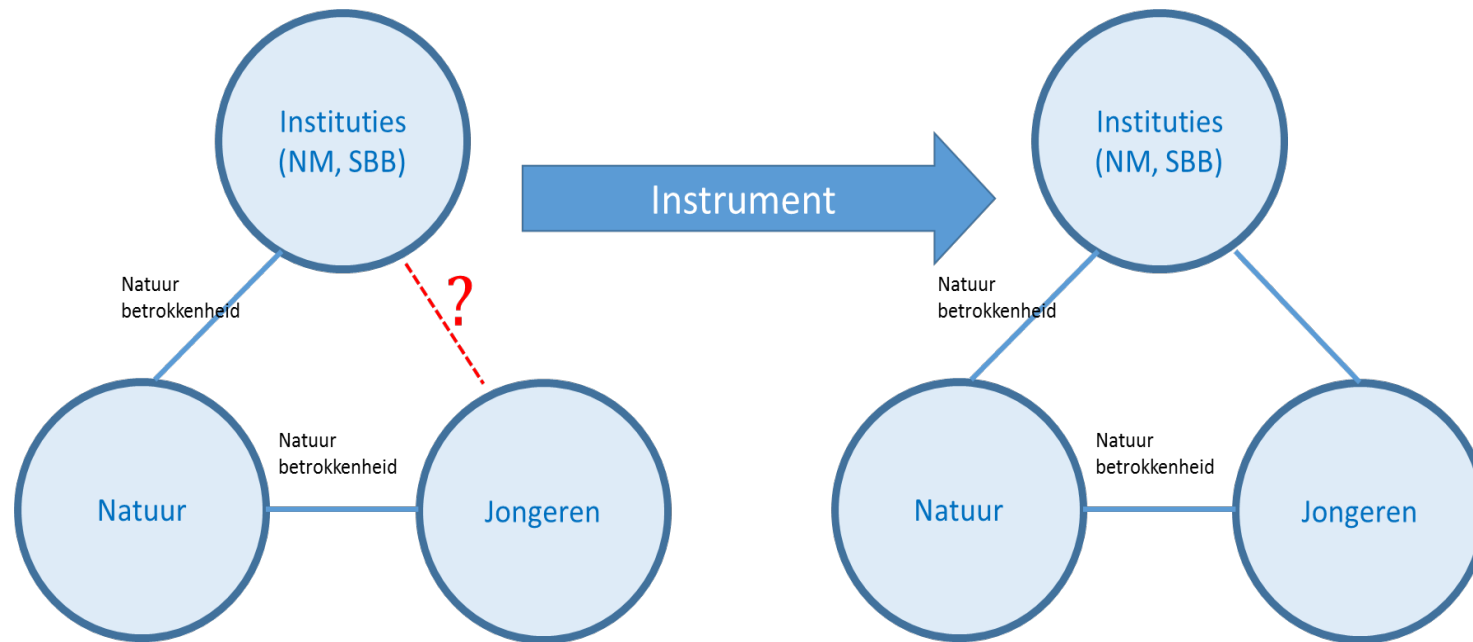

Veerkrachtige samenleving

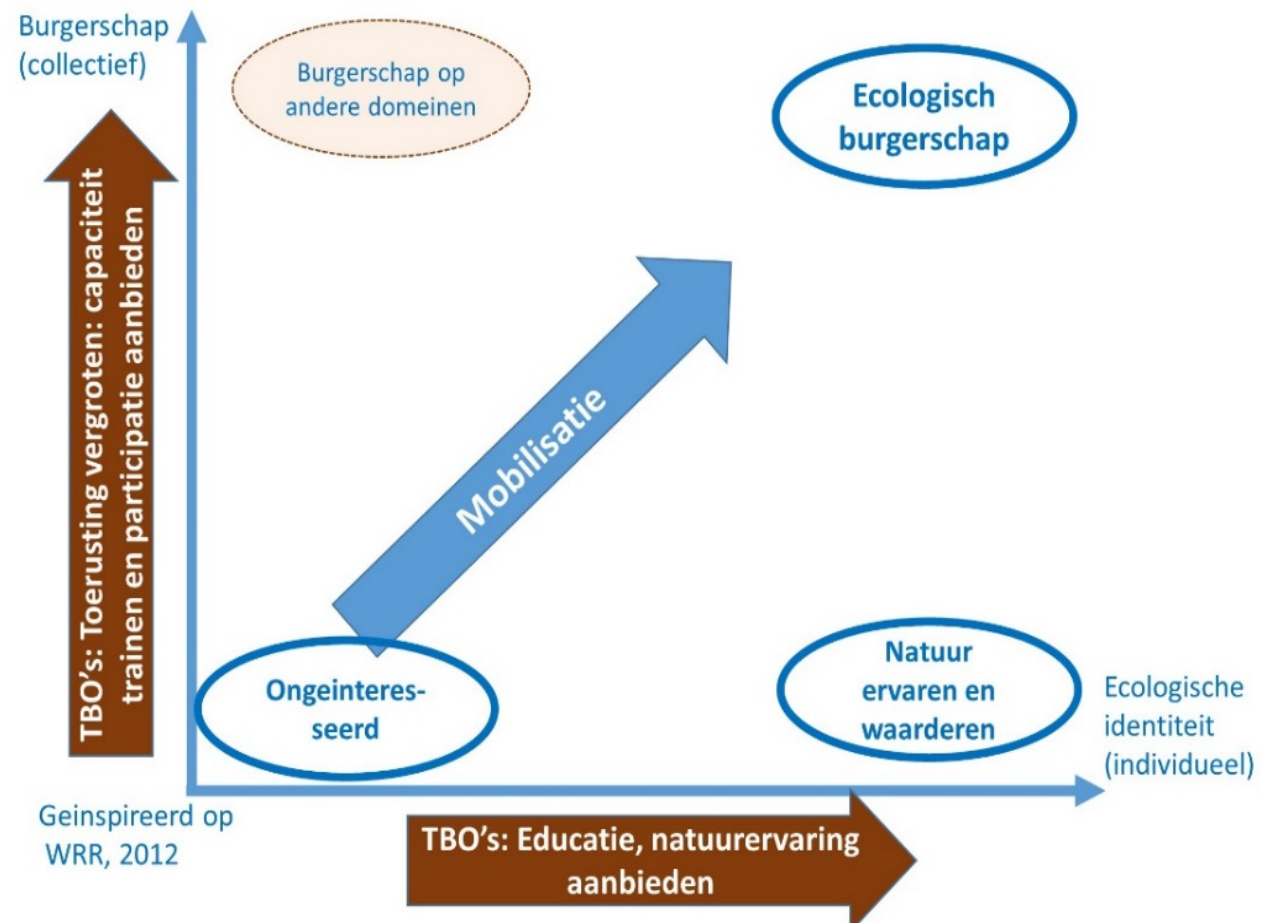
- Hypothese: hoe meer verbindingen tussen mensen (jongeren) en instituties (onderling), hoe groter de maatschappelijke veerkracht.
- Drie soorten veerkracht: milieu, sociaal en institutioneel.

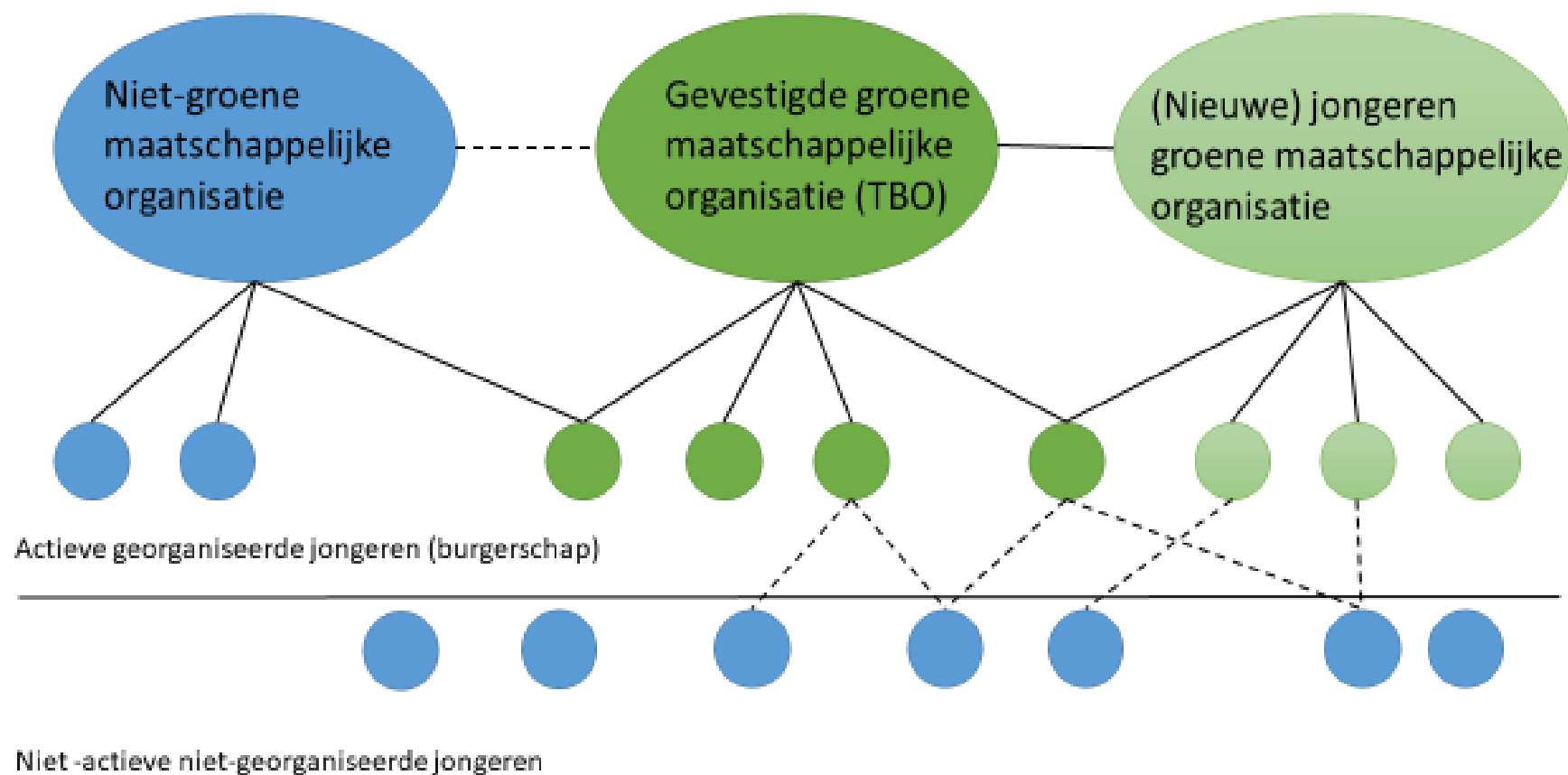
Veerkracht en de natuursector

Theoretisch kader

De omgeving van de natuursector

3 typen natuurbetrokkenheid / ecologische identiteit(De Bakker et al., 2006)

- Gebruiker: bezoeken natuurgebieden, verkrijgen van informatie over de natuur
- Beschermmer: natuur- en landschapsbeheer, waarnemingen doen, natuureducatie.
- Beslisser: demonstreren, buurtoverleg,

Bevorderen burgerschap: Clear model

- Can do: vaardigheden, de competenties en zelfvertrouwen
- Like to: leuk / mate waarin jongeren zich willen binden aan een organisatie

mobilisatie

- Enabled to: toegang en hulp
- Asked to: actief vragen
- Responded to: omgaan met inbreng van jongeren

Methode

- 12 interviews met natuurbetrokken jongeren (Beslissers en Beheerders)
 - Jongerenraad van Staatsbosbeheer
 - Vrijwilligerswerk bij Natuurmonumenten
 - Zelfstandig actief (maar 1 gelukt)
 - Gevraagd naar: persoonlijke ervaringen met de natuur, waarom deelname jongerenraad enz., toekomst.
- (Groene versie Swipocratie gebouwd en getest onder studenten van WUR en Van Hall Larenstein.)

- Persoonlijke ervaringen met de natuur
- Waarom

Resultaten

- De huidige instrumenten en mechanismen van groene instituties, dragen maar zeer beperkt bij aan het versterken van ecologisch burgerschap bij jongeren.
- De jongeren die actief worden bij Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben in hoge mate al een ecologische identiteit en (in potentie) ook al een sterk gevoel van burgerschap.
- De instrumenten zorgen wel dat de jongeren hun burgerschap, weliswaar beperkt tot ecologisch burgerschap, kunnen uiten.

Resultaten specifiek

- Burgerschap
 1. Ecologisch burgerschap -> burgerschap
 2. Redenen om je in te zetten?
 3. Voorwaarden participatie (CLEAR)
- Ecologische identiteit
 1. Gebruiker, beslisser, beschermer
 2. Ecologische identiteit -> ecologisch burgerschap?
 3. Vrijwilligerswerk -> sterkere ecologische identiteit?
 4. Kwaliteit instrumenten?

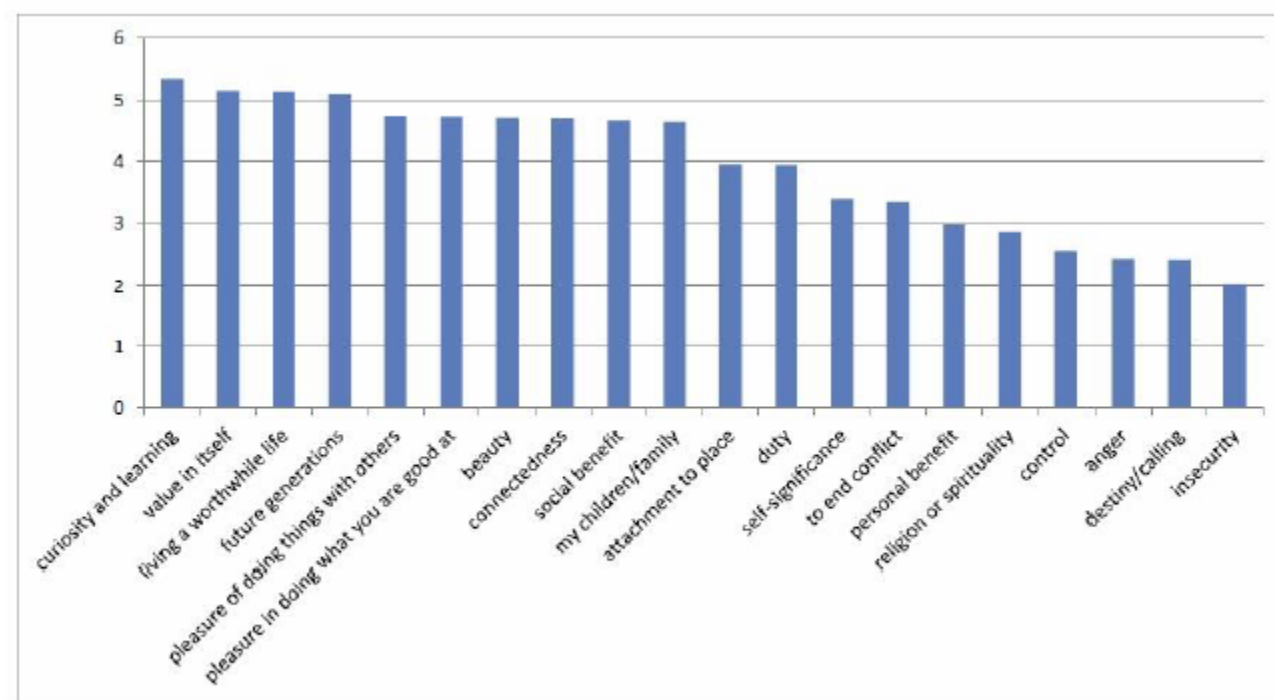
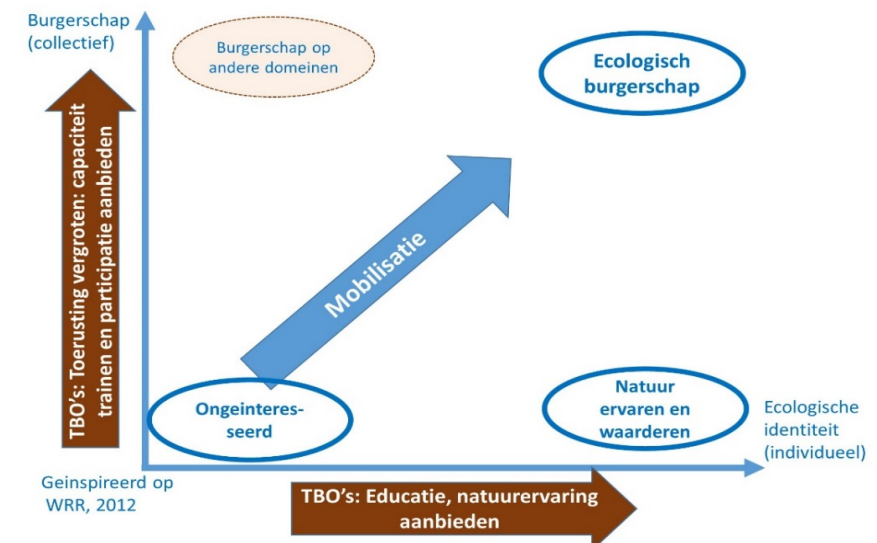

FIGURE 4. Ranking of the motivational cards by committed actors for nature

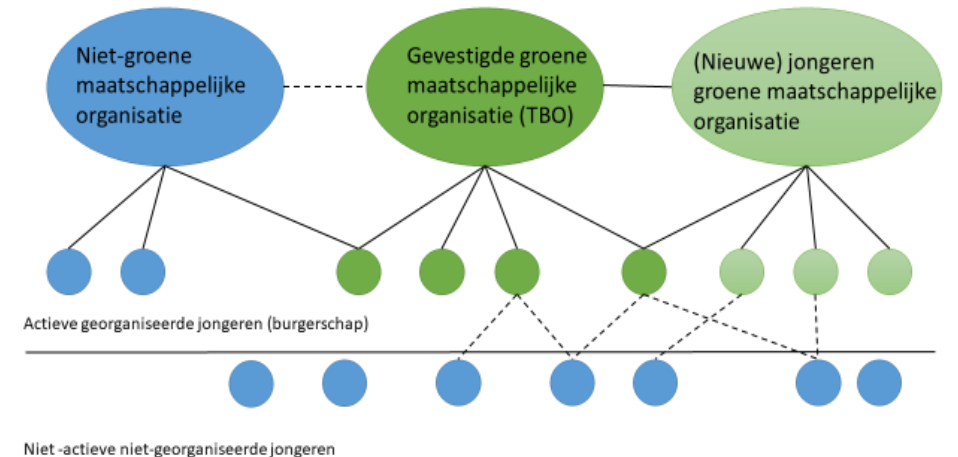
Aanbevelingen op psychologisch niveau 1

- Inzetten op invitatie (belangrijkste verbeterpunt uit CLEAR). Dit geldt niet voor de huidige actieve jongeren, die de activiteit allemaal zelf gevonden hebben.
-
- Activiteiten praktisch ook richten op jongeren (CLEAR enable to: tijdstip, locatie, vervoer afstemmen op het leven van een jongere)
- Verbreding van activiteiten (ook voldoende op strategisch en tactisch niveau).

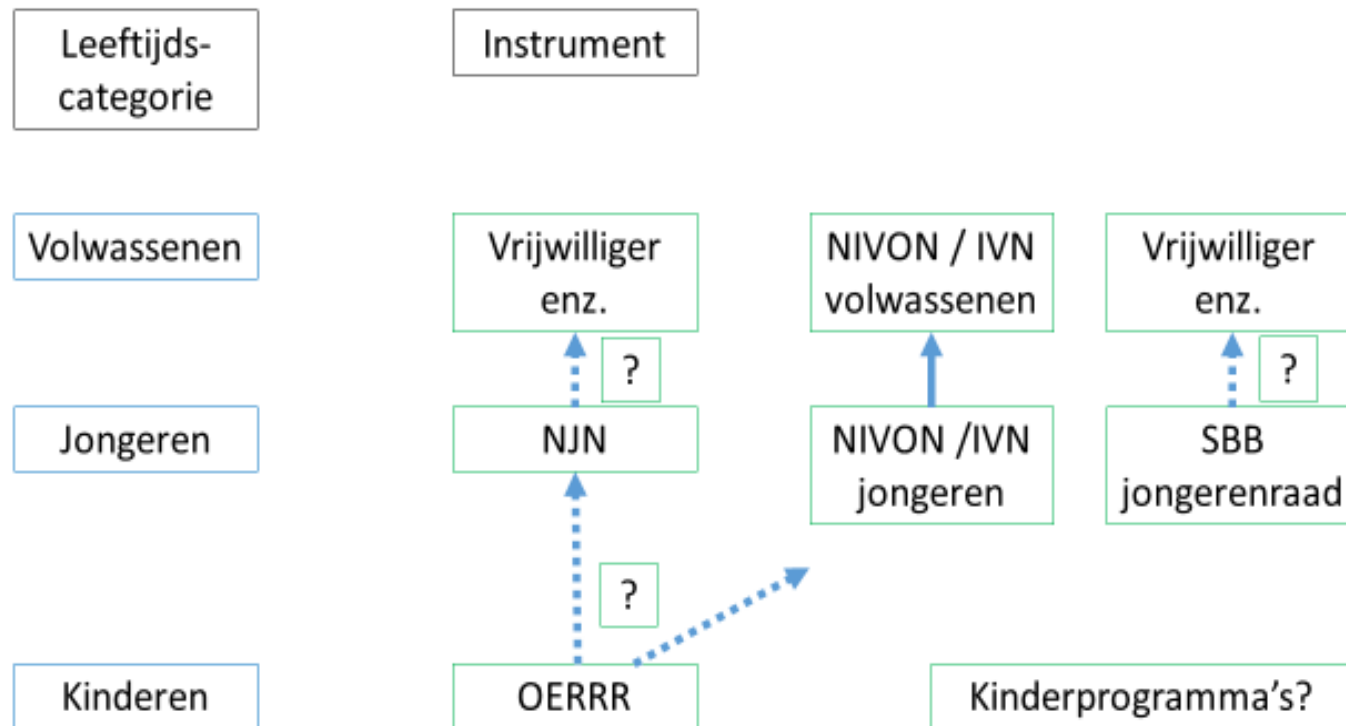

Aanbevelingen op psychologisch niveau 2

- Jongeren met ecologisch burgerschap: Meer inzetten op de eudomonische waarden.
- Jongeren met ecologische identiteit: natuurgenieten combineren met beschermen en beslissen.
- Maatschappelijk betrokkenen: waarde van de natuur voor de maatschappij tonen.
- Ongeïnteresseerden: natuuractiviteiten (Swipocratie)

Aanbevelingen op institutioneel niveau

Stellingen

- Natuurbeschermingsorganisaties kunnen het 'leeftijdsgat' in natuurbetrokkenheid het beste door jongerenorganisaties op laten vullen.
- Groene scholen en groene jongerenorganisaties moeten veel meer gaan samenwerken.
- Onderzoek / activiteiten naar natuurbetrokkenheid meer richten op jongeren zonder ecologische identiteit.

